

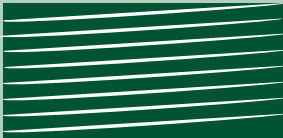
Hornborga och Sätuna vid Hornborgasjön får vatten, avlopp och fiber!

Hornborga och Sätuna är två socknar vackert belägna vid Hornborgasjön i Skaraborg, nära Falköping, Skara och Skövde. Området är känt för sitt rika fågelliv. På våarna vallfärdar fågel-skådare till området från hela Europa för att titta på den spektakulära trandansen.

Hus och gårdar, cirka 100 stycken, ligger vackert inbäddade i naturen, med lite avstånd från varandra. Eftersom de två socknarna ligger utanför kommunens verksamhetsområde löste man tidigare vatten- och avloppsfrågan med enskilda avloppsanläggningar och egna borrade eller grävda vattenbrunnar.

För ett par år sedan började dock några fastigheters brunnar att sina. Kommunen blev samtidigt allt strängare med att godkänna enskilda avloppslösningar. MÖS, Miljösamverkan Östra Skaraborg, dömde ut allt fler enskilda avlopp och begärde att dessa skulle åtgärdas. Grundvattnet måste skyddas. Området har ett högt skyddsvärde på grund av Hornborgasjön med sitt rika fågelliv. Dessutom är området fullt av kulturminnesskyddade fornminnen.

LPS

tryckavloppssystem

Vad är en samfällighet?

En samfällighet är till exempel mark eller anläggningar som tillhör flera fastigheter gemensamt. En samfällighet är en juridisk person som kan ingå avtal och regleras i lagen om förvaltning av samfälligheter, anläggningslagen och restvattenlagen.

En idé om att samverka för en gemensam vatten- och avloppslösning väcks

Att borra efter vatten och få ett åläggande från miljöförvaltningen att åtgärda avloppet kan på sikt bli en mycket kostsam historia för fastighetsägaren, eftersom en avloppsreningsbädd måste göras om efter ett antal år.

Förre riksdagsmannen Bengt Kindbom(C) bodde i närområdet. Han hade drivit liknande projekt tidigare och hade god kontakt med länsstyrelsen. Han ville väcka intresset för en gemensamhetslösning och bjöd därför in tillsammans med Centerpartiavdelningen på orten till ett informationsmöte. Med på mötet från Hornborga och Sätuna var bland andra Eva Dahlgren och Richard Löfving som tillsammans med andra intresserade bildade en opolitisk arbetsgrupp.

Att ta sig an en så pass komplex fråga som vatten och avlopp för ett område utan att ha det som yrke kräver mycket nyfikenhet, engagemang, och faktiskt en stark vilja att lösa problem, det kan Eva och Richard intyga. Det är många faser man ska igenom, från att informera dem som bor i området om möjligheten med gemensamt VA, bilda förening med dem som vill vara med, till att ha ett driftsatt system. Vi förstod ganska snabbt att det var viktigt med förarbetet för att få ett bra slutresultat, men hur skulle vi börja?

Ekonomisk förening eller samfällighetsförening

En investering av en gemensam vatten- och avloppslösning är kostsam och kräver långsiktigt deltagande. Tillsammans behövde de boende i Hornborga och Sätuna ta ställning till vilken slags föreningsform som var mest fördelaktig för medlemmarna. I en ekonomisk förening är medlemskapet personbundet, men i en samfällighetsförening är deltagandet kopplat till fastigheten och medlemskapet följer fastigheten vid ägarbyte. Det var en av anledningarna till att boende i området valde att bilda en samfällighetsförening, förklarade Eva.

Projektet struktureras

Hornborga och Sätuna ligger i en landsbygdsvänlig kommun med rikt föreningsliv. Eftersom området ligger utanför kommunens verksamhetsområde, men är viktigt ur ett miljöperspektiv ställde sig kommunen positiv till att avloppsfrågan för fastigheterna skulle lösas gemensamt. Därför beviljade kommunen ett visst ekonomiskt stöd till samfälligheten. De bidrog också med kunskap, samt gick med på att boende som anslöt sig till samfälligheten slapp inspektion och därmed den kostnad det hade inneburit för MÖS att komma och besiktiga fastighetens enskilda avlopp.

De boende valde en interimsstyrelse som gjorde en plan för hur projektet skulle genomföras. Med hjälp av arbetsgrupper med olika kompetenser kunde man förbereda en rad olika frågor för styrelsen att ta ställning till, som; hur många medlemmar behövde ansluta

sig för att det skulle bli möjligt ekonomiskt? Vilken typ av system skulle de välja? Fanns det tillförlitliga referenser? Hur och var skulle ledningsnätet dras i miljön som var ömtålig, gick över privat mark eller intill fornminnen. Vilka bidrag fanns det att söka? Vilka tillstånd behövdes? Hur skulle kommunen, lantmäteriet och länsstyrelsen hanteras? Vem skulle förvalta systemet när det var driftsatt?

Några principbeslut

Tidigt fattade samfällighetsföreningens styrelse några principbeslut som var avgörande för projektet, berättar Ewa. Man ville ha en helhetslösning och en leverantör som kunde leverera ett färdigt system.

Sedan beslutades att omfattningen på projektet skulle innefatta, vatten, avlopp och fiber. Ett fibernät kunde bli en viktig parameter för en levande landsbygd i framtiden och här kunde man spara pengar genom att lägga fibernätet i samma schakt som vatten och avloppsledningarna. Fibernätet hjälpte i sin tur via sina olika landsbygdsstöd att delfinansiera projektet i sin helhet.

Man avgränsade projektet och anslutna genom att medlemmarna fick göra en "definitivanmälan" där de meddelade till vilka delar de skulle ansluta sig. När man hade "låst" projektet fick nytillkomna inte belasta projektet utan måste själva stå för den extra kostnad det innebär att ansluta sig. Styrelsen var också noggrann med att informera om dessa principbeslut till de boende.

Varför valdes LPS-systemet från Skandinavisk Kommunalteknik till samfälligheten?

En vatten- och avloppslösning för 70 anslutna medlemmar med relativt långa avstånd mellan fastigheterna är både komplex och kostsam. Det finns inte utrymme att göra felbeslut. Man måste ha en pålitlig leverantör som kan ta ett helhetsansvar för vad de levererar. Helst med erfarenhet från tidigare, liknande projekt.

De boende valde en teknisk arbetsgrupp som fick ansvar att gå igenom olika lösningar, träffa leverantörer och presentera ett förslag till styrelsen.

Just det där med att leverera ett system och inte bara en produkt var en avgörande faktor för det förslag vi presenterade för styrelsen, förklarar Richard. Den stora skillnaden i Skandinavisk Kommunaltekniks förslag jämfört med andra leverantörer var att det ingick projektledning, system och stöd. Inte bara en leverans av pumpar och tankar som skulle levereras till en plats. SKT kunde bistå projektet med allt, från; förfrågningsunderlag, hjälpa till med den tekniska beskrivningen, dimensionering och sedan leverera allt material, från minsta mutter, pumpar, tankar till tryckstegringsstation. SKT fanns också tillgängliga under hela projektets gång och svarade på frågor om det behövdes, berättar Richard. Vi visste att Skandinavisk Kommunalteknik hade lever-

Planering och beslut

Om man lägger ner tid på planering och struktur initialt samt är överens om en del principer, har man något att falla tillbaka på när projektet är igång.

Kontakta oss

Stockholm

Reprovägen 5
Box 1444
183 14 Täby
Tel: 08-544 407 90
Fax: 08-544 407 95

Göteborg

Skårs Led 3
Box 14001
400 20 Göteborg
Tel: 031-727 68 60
Fax: 031-703 71 01

Lund

S:t Lars Väg 44
222 70 Lund
Tel 0767-655 766

Epost: ips@kommunalteknik.se

Marknadsledande leverantör
av Sveriges mest använda
tryckavloppssystem

**Skandinavisk
Kommunalteknik AB**
www.kommunalteknik.se

erat och driftsatt LPS tryckavloppssystem i över 150 kommuner och många samfälligheter, vilket kändes tryggt.

Engagemanget från SKT var en parameter för att projektet gick så smidigt. För en samfällighetsförening som vi, som inte arbetar dagligdags med VA-frågor, var det ett väldigt stort stöd, säger Richard. T ex besökte en representant från styrelsen tillsammans med en representant från SKT varje fastighet som skulle ansluta sig. De boende fick en "one-to-one" kontakt och kunde få svar på sina frågor direkt av en fackman. Det kunde röra sig om tekniska frågor om skötsel till mer konkret var tanken skulle placeras på tomt. Vid hembesöket beslöt man också var anslutningspunkten skulle placeras och tog hänsyn till vägdragning, hur tomten såg ut och var fastigheten var placerad.

Det är möjligt att produkterna från SKT är något dyrare än andra leverantörers, men här gäller det att inte vara "dumsnål", förklarar Eva. Vi ville ha det bästa. Ett beprövat system som ska hålla i väldigt många år. Den tid som Svante Hagman från SKT har lagt ner på vårt projekt, varit tillgänglig med sin expertis och svarat på frågor går inte att mäta i pengar, fortsätter Eva. Hade vi valt en annan leverantör där projektledning inte hade ingått, hade vi möjligen fått betala mindre för pumparna, men kostnaden för projektledning och support hade gjort ett sådant projekt dyrare. Man måste ha en helhetssyn på alla kostnader, inte stirra sig blind på priset på pumpen.

Provinstallation

Eftersom varje fastighet är ansvarig för att installera sin egen tank och ansluta sig mot ledningsnätet, bjöd styrelsen in intresserade entreprenörer till en utbildningsdag då man provgrävde och provinstallerade en pumpstation. Allt ifrån schakt, ledningsdragning, pumpstationsförankring och elarbete, med Svante Hagman från SKT. Styrelsen sammanställde därefter en lista med de entreprenörer som genomgått utbildningen och distribuerade den till de boende. Allt för att minimera installationsfel och få en driftsäker anläggning.

Sammanfattning

Nu är 3 etapper av 4 igång och det fungerar utmärkt! De boende som har fått vatten och avlopp är mycket nöjda. Kvaliteten på vattnet är otroligt bra och det känns bra att avloppet går en kontrollerad väg till reningsverket. 69 fastigheter är anslutna i dagsläget. Majoriteten av de boende har valt LPS2000E pumpstation som passar för ett normalt hushåll. En pumpstation med större kapacitet, LPS2000D är installerad vid Löfwings atelje. På grund av de långa avstånden finns en LPS2000Q installerad vid det lilla huset med tryckstegringsstationen, som ska hjälpa till att pumpa avloppet från de ledningsgrenar som ligger längst bort i systemet till reningsverket i BrodDETorp.